

Onderwijs en radicalisering

Michael Hoppe
Ministerie van OCW

Jihadisme 2013-2015

Vanaf 2013 sterke groei in Jihadisme in Nederland

In 2013 al bijna honderd uitreizigers naar de oorlog in Syrië

Jihadisme ontwikkelt zich open en provocatief in Nederland

Online en offline actief uitwisselen en propageren van het jihadistisch gedachtegoed.

Duiding polderjihadisten

- Officiële cijfers: ±200 Nederlandse uitreizigers;
- Onofficieel worden cijfers genoemd van 350-500 uitreizigers (Pieter van Ostaeyen, Edwin Bakker);
- Paar duizend sympathisanten;
- Voornamelijk mannen tussen 18-28 jaar;
- Toename van (jonge) vrouwen van 15-20 jaar;
- Meestal lager opgeleid en in economisch zwakke positie;
- Inmiddels ook hoger opgeleiden, families;

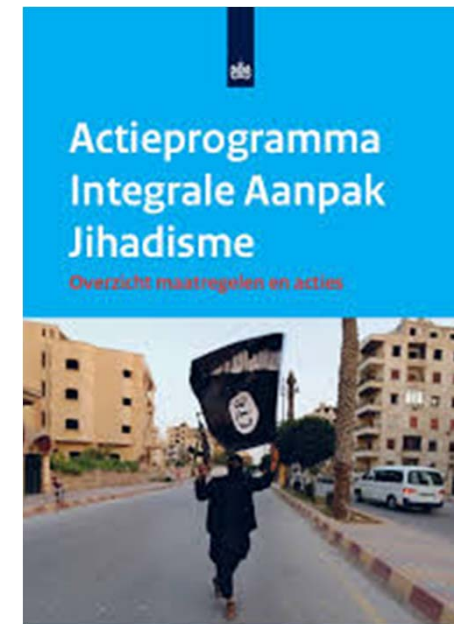

Actieprogramma integrale aanpak Jihadisme

Augustus 2014 naar Tweede Kamer verstuurd

Gericht op:

1. Risicoreductie jihadgangers;
2. Interventies uitreis;
3. Terugdringen radicalisering;
4. Sociale media;
5. Informatie-uitwisseling en samenwerking

Verdere uitwerking actieprogramma

Brief aan de Tweede Kamer van maart 2015:

- Directe ondersteuning op instellingsniveau;
- Landelijk interventieteam voor gemeenten en scholen;
- (Gratis) trainingen aanbieden;
- Telefonische helpdesk ('hotline') beschikbaar;
- Portal School en Veiligheid voor PO, VO en MBO;
- Opzetten specifieke portal voor mbo;
- Alle vertrouwensinspecteurs getraind, contactinspecteurs van de Onderwijsinspectie;
- De portals blijvend vernieuwen met handreikingen/informatie;
- Rol van burgerschapsonderwijs bij specifieke problemen zoals radicalisering, en de rol van leraren daarin;
- Bekendheid geven aan het ondersteuningsaanbod;
- Andere actoren die scholen ondersteunen (met name: gemeente) in beeld krijgen.

Uitgangspunten voor aanpak OCW:

- Onderwijsbrede insteek;
- Realistisch: het onderwijs is geen panacee voor alles;
- Ondersteun de instellingen en docenten;
- Belang van burgerschap: instellingen besteden aandacht aan sociale waarden zoals democratie en kritisch denken;
- Geef jongeren het gevoel dat ze er toe doen en er bij horen.
- Onderdeel van de bestaande zorg- en veiligheidsstructuur in de school;
- Betreft jongeren met zorgwekkend gedrag;
- Overeenkomsten met andere sociale veiligheidsvraagstukken
- Bij daadwerkelijk incident crisisorganisatie van de instelling op orde.

Communicatie tijdens crises/calamiteiten

- Belang van communicatie in opstellen van crisisplannen.
 - Heeft de instelling een crisisplan?
 - Welke uitgangspunten zijn leidend tijdens een crisis?
 - Zijn er afspraken in gemaakt over communicatie?
 - Oefenen jullie ook?
- Kennen jullie het organisatie-specifieke risicoprofiel?
 - › Kenmerkende eigenschappen van de school en de (veiligheids)eisen die daar aan worden gesteld.
 - › De risico's en de scenario's die daaruit voort vloeien
- Kennen jullie het bredere crisisprofiel?
 - › De sector, de tijdsgeest, actuele ontwikkelingen waarin de instelling opereert.
 - › Vaak zijn dit de factoren die er mede voor zorgen dat een incident kan escaleren tot een crisis.
- Waar wil je echt op voorbereid zijn?

Communicatie tijdens crises/calamiteiten

- Incident bij andere instelling:
 - Phew, ik ben de dans deze keer ontsprongen..
 - Hoe kan je een andere instelling ondersteunen:
 - Het 'witte jas' fenomeen: waarom geloof je jouw arts?
 - De 'Benno Baksteen' worden:
 - › Duiden van het incident
 - › Deskundig
 - › Onafhankelijk
 - › Betrouwbaar
 - › Goed in de media overkomen
 - › Bij de media in het boekje komen

